GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata na zwyczaynym papierze złp. 12, na francuzkim złp. 15.

Nᴱᴿ 26.

Pojedynczy numer na zwyczaynym papierze gr. 10.

PIĄTEK DNIA 30 LIPCA 1830 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień	godzina	Barometr na 0° z.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
	7	27 8, 786	†16. 0	95	połud: ws. słaby	pogoda	
29.	12	„ 8 618	†21. 6	82	połu: ws słaby	„ „	
	3	„ 8, 084	†24 0	75	wschodni słaby	„ „	
	9	„ 7, 775	†18. 6	90	połud: za. słaby	„ „	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Kraków d. 30 lipca. — Panowie Seynel i Granet, wyjechali ztąd do Berlina, zostawiwszy Rządowi plany i anszlagi budowy wielkiego mostu drutowego, pomiędzy Krakowem i Podgorzem, dla rozpoznania. —

Indzinierowie ci, ofiaruja się wystawić cały most za summę złp. 450,000 w dziewięciu latach, ratami wypłacić im się mającą z procentem pod boo pięć od sta, — zadnego na tę budowę niewymagając zaliczenia. — Słychać, że Senat Rządzący, wyznaczył kommissyą do roztrząśmenia tego planu. — Zważywszy doznawane ciągle trudności w utrzymaniu pływającego mostu, ustawiczne wydatki na naprawy, i inne tym podobne potrzeby tey budowli; zdaje się, że ten zamiar wiele ma dobrego za sobą, i prz wiedzenie go do skutku jeżeli się da zrobic, jawne obiecuje korzyści.

Znowu nieszczęśliwy i serca biednych rodziców rozdzierający wypadek! Wczoray o godzinie 9tey w nocy, utonął, kąpiąc się na Wiśle, tuż przy uyściu Rudawy, w dosyć znaczney głębiźnie, — młodzieniec 22 lat zaledwie liczący, syn jednego z celnieyszych kupców i obywateli mieyscowych. Dotąd ciała jego nieznaleziono.

Smutna przestroga dla młodzieży! Niech na własne życie mniey dbała, to przecież ma w pamięci: że tym sposobem stać się może źródłem nieukojonych nigdy łez, dla nieszczęsnych rodziców! —

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Petersburg d. 13 lipca. — W dniu pożądanego powrotu NN. Cesarstwa Ichmość do tuteyszey stolicy, d. 8 b. m. królewicz następca tronu szwedzkiego oczekiwał niecierpliwie na wiadomość o ich przybyciu; gdy w tym, J. C. M. z następcą tronu, odwiedził go niespodziewanie i blisko godzinę u niego bawił. — Królewicz miał potem szczęście znaydować się przeszło godzinę u J. C. Mci w Jełaginie.

Podczas niebytności królewicza następcy tronu szwedzkiego w swym pałacu, odwiedził go xżę Karol Pruski, któremu on tegoż jeszcze wieczora nawzaiem złożył swóy szacunek. Tegoż dnia po obiedzie postanowił królewicz odwiedzić feld marszałka hr. Paszkiewicza Erywańskiego, o czem iednak dowiedziawszy się tenże, uprzedził królewicza; którego wzaiemne odwiedziny późniey dopiero nastąpiły. Dnia 9 znaydował się J. K. W. przy wystąpieniu korpusu kadetów i zakładów naukowych do obozu, potém miał zaszczyt złożyć N. Cesarzowey Jmci uszanowanie, wieczorem zaś poiechał do obozu w Krasno-Siło.

Paryż *d.* 16 *lipca.* — Dalsze listy z Algieru ciągle tu nadchodzące, niezgadzaią się z sobą, przeto niewiedzieć którym wierzyć. Jedne podaią znaleziony u Deja skarb do 55 mill. franków, liczbę dział do 2000, okrętów fregat i brygów 15, szalup działowych 40; inne zaś podaią zabrany skarb do 50 mill. piastrów, coby uczyniło 250 mill. franków. Na giełdzie rozchodziła się wiadomość, że w pałacu Deja wynaleziono już 98 mill. franków, a spodziewano się więcey jeszcze pieniędzy w piwnicach odkryć; z tego powodu podniosły się papiery.— Inna giełdowa wiadomość głosi, że wartość w zdobytych rzeczach, materyałach woiennych, wraz z okretami, nie wynosi jak 98 mill. — Całkowitą stratę woyska francuzkiego od wylądowania d. 14 czerwca aż do zdobycia Algieru d. 5 lipca podają na 5000, a algerczykow i ich sprzymierzyńców do 30,000 ludzi. — Dziennik *Kuryer francuzki* donosi z listu jenerała Lahitte, że znalezione pieniądze w pałacu Deja dostatecznemi są do wynagrodzenia nam kosztów woyny.

Krol postanowił, ażeby admiralski okręt Provence nosił dotąd nazwisko *Algier.*

Podług niektórych wieści, które jednak potrzebuią potwierdzenia, Anglia miała się teraz nakłonić nietylko do zostawienia króla francuzkiego przy osiadłości Algieru, ale odstąpić mu wyspy Jersey i Gurnesey. Żąda zaś za to i za wynagrodzenie pretensyi rossyiskich, aby jey Francya nieprzeszkadzała założyć osadę w Suez dla utworzenia sobie przez morze czerwone prostego związku z indyiskiemi swoiémi osadami.

Dotąd wybranych jest ogółem 377 deputowanych, z których 238 należy do strony oppozycyjney, 128 do ministrowskiey, a 11 jest wątpliwych. — (Wszystko to zwiastuje bliski upadek teraźnieyszego ministerstwa.)

Londyn *d.* 16 *lipca.* — Wczoray odbył się w Windsor pogrzeb zmarłego Króla Jerzego IV. Przez cały dzień począwszy od 4 godziny z rana następował co minuta wystrzał działowy; o teyże godzinie zaczęło się dzwonienie. Droga od ulicy High aż do zamku, gdzie ciało królewskie wystawione było na widok, wciąż zapełniały massy ludu i niezmierne mnostwo czarno ubranych osób, które pragnęły jeszcze raz widzieć zmarłego monarchę, i o godzinie 1 z południa tak bardzo zwiększyły się tłumy, iż musiano rozstawić woysko, dla zapobieżenia nieszczęściom, co też w istocie tą razą lepiey poszło, jak podczas pogrzebu Jerzego III. ponieważ nikt uszkodzony niezostał.— O godzinie 3ciey zamek dla publiczności zamknięto. — Tymczasem miasto tak dalece zapełnili przybywający z głębi kraju i pobliskich okolic na ten obrzęd, iż wielu z nich niemogło w domach się pomieścić i musieli w powozach obiadować. Młodzi officerowie, którzy czynić mieli służbę przy *exportacyi*, stali się w domach zajezdnych bardzo uprzykrzonemi, naylepsze bowiem pokoje kazali sobie pootwierać. Ku wieczorowi nadeszli uczniowie gimnazyum etońskiego z nauczycielami swojemi, takie zaś było ich mnostwo, iż zda-

wało się iakoby mieli zamiar szturmem opanować zamek; wyznaczono im mieysce za żołnierzami w kaplicy Jerzego. — Tamże zebrała się processya, i szła w przepisanym porządku przy assystencyi woyska z spuszczoną bronią. Składała się zaś z wszystkich urzędników koronnych i państwa, duchowieństwa, głownego sztabu, lordow, hrabiow, baronów, państwa i t. d. w niezmierney liczbie zebranych. — Przed trumną niesiono sztandar królewski, i korony trzech królestw z hanowerską, tudziez wszystkie inne insygnia monarchiczne. Za ciałem szedł panujący król w purpurowym płaszczu z wyszytą na nim gwiazdą orderu podwiązkowego, mając na szyi łańcuchy wszystkich orderów; po każdym jego boku szedł jeden z xiążąt braci, a za nim wszyscy inni xiążęta krwi. Ciało przyjęte było przez duchowieństwo przed kaplicą, potem orszak wszedł do kaplicy, gdzie złożone zostało na katafalku pod baldakinem. J. K. Mość jako przewodniczący żałobie, siedł na krześle przy głowie ciała, reszta zaś towarzyszących monarsze, zebrała się do koła trumny. Gdy się odbyło żałobne nabożeństwo, ciało Jerzego IV złożono w grobie, a herold ogłosił tytuły nieboszczyka. Należący do exportacyi kawalerowie różnych orderów, mieli na swych orderach białe rószczki. Grenadyerowie gwardyi pieszey wszędzie którędy orszak przechodził, stanowili szpaler, każdy 4ty w szeregu, miał zapaloną pochodnię. — Gdy o godzinie w pół do 10tey żałobny orszak wszedł do kaplicy, wszyscy szukali wzrokiem panującego króla. Obok niego stał arcymarszałek państwa, xiążę Norfolk, a za jego krzesłem w mundurze feldmarszałkowskim xiążę Wellington. — Ani królowa, ani xiężna Kumberlandyi nieznaydowały się na pogrzebie, loże ich w kaplicy, zajęły inne osoby.— Przez cały dzień w stolicy pozamykane były sklepy, a odgłos dzwonów smutne czynił wrażenie. Podczas odbywania się w Windsor tey smutney uroczystości, huczały działa w Parku i Towrze. W różnych kościołach i synagogach żydowskich odbywało się żałobne nabożeństwo.

Uważają tu, że krol Wilhelm jest razem Iwszym, IIgim, IIIcim i IVtym.— Pierwszym jako krol Hanoweru, drugim jako krol Irlandyi, ponieważ Wilhelm zdobywca i Wilhelm Rufus niepanowali nad tą wyspą; trzecim jako król Szkocyi, ponieważ przed połączeniem obu królestw kray ten tylko krolem swoim Wilhelma z przydomkiem Lwa bydź mienił; nakoniec czwartym jako krol angielski.

Przed kilku dniami jeden z panów, przechodzący się w pobliskości Busny, postrzegł teraźnieyszego króla, zszedł zaraz z ścieszki i stanął, trzymając kapelusz w ręku; co widząc rzekł do niego król: "*Poki byłem xiążęciem Klarencyi, prosiłem zawsze WPana, ażebyś głowę nakrył; teraz jako krol rozkazuje WPanu.*„

O'Connel przybył dnia 13 b. m. do Dublina. Przed potem zebrało się mnóstwo ludzi dla powitania go, a gdy na ląd wysiadł, słyszeć się dał okrzyk: "*Niech żyje oswobodzca, ktory zwyciężył P. Doherty!* (*) Rzadkiem zdarzeniem przybył i P. Doherty na tym samym pocztowym statku, ale niebył od mnóstwa poznany. O' Connel znaydował się zaraz na zgromadzeniu, i wniósł aby w każdem hrabstwie irlandskiém utworzony był obiorczy komitet, któryby się opierał wyborowi wszystkich kandydatow, ktorzyby byli za administracyą Wellingtona.

Dnia 17 — Na wczorayszém posiedzeniu izby wyższey parlamentu, margr. Lans-

* *Jest to zastosowanie do spraw w izbie nizszey, podczas ktorych P. O' Connel mocno starł się z koronnym adwokatem irlandskim P. Doherty.*

downe z powodu trzeciego odczytania jednego z bilów tyczącego się spraw kraiowych, użalał się, że przedmioty zagraniczney polityki, to iest dotyczące się spraw wschodniey i zachodniey Europy, znayduią się do tey chwili w pierwotnym stanie: "Umarł niestety król i parlament zamknięty będzie bez załatwienia tak ważney części polityki. W Portugalii panuje zawsze ieszcze nieograniczony despotyzm, a mocarstwo wschodnie, ktorego obszerność, rząd i niepodległość ścisło połączone są z interessem Anglii, znayduie się ciągle ieszcze w stanie nieładu; pragnę zatem, aby parlamentowi złożono resztę potrzebnych w tey mierze papierow. Na morzu Srodziemnym zaszła w tey chwili odmiana (wzięcie Algieru) ktore wcale nie ułatwi układow, owszem jeszcze je utrudni. Nie jestem ja atoli niechętny temu nowemu zwycięztwu cywilizacyi nad barbarzyństwem; owszem sądzę, iż się przyłoży do rozszerzenia chrześciaństwa i dobrych obyczaiow i spodziewam się, iż dobroczynne skutki tego zwycięztwa zleją się nietylko na samę Francyą, ale na inne mocarstwa.„— Xżę Wellington odpowiedział: że wszystkie papiery tyczące się wschodu są już parlamentowi złożone, i że rząd angielski zawsze starał się doprowadzać rzeczy do pożądanego celu; że mocną jeszcze ma nadzieję iż to nastąpi, ponieważ sprzymierzone mocarstwa ciągle iednozgodnie z sobą działają. Co do Portugalii, dla wielkiey odległości Brazylii od naszego kraju, przeciągaią się układy.„— Poczem lord Holland rzekł: "Spodziewałem się, iż xiążę mało nam powie o tem wszystkiem, jakoż i tak się stało, zupełnie jak przed 3 laty. Dla jakiey jednak przyczyny słyszemy, że już granice Grecyi zmienione dziś zostały, z ust xcia dowiedzieć się niemożna. Zastanowienia rzecz godna, że gdy świat od dwóch lat oczekuie czegoś stanowczego względem Portugalii, dowiaduiemy się dziś tylko, że Rio-Janeiro bardzo daleko leży od Londynu i Lizbony!„ Na to znowu Xżę Wellington odpowiedział: iż musi oczekiwać na przybycie pewney osoby ze zleceniami z Brazylii do Europy (margr. Amaro).„ — Izba trudniła się potem innemi sprawami i odroczyła swoie posiedzenie do 19 b. m.

List nadeszły z Santa Martha w Kolumbii donosi, iż w rządzie kolumbijskim zaszła nowa odmiana, i że doktor Mosquera został w mieyscu Boliwara, prezydentem Kolumbii. — (!!!) —

DONIESIENIA.

W dniu 3 sierpnia 1830 r. o godzinie 10 ranney, w Krakowie za Nową bramą na targu publicznym, w drodze exekucyi sądowey, odbędzie się publiczna licytacya: wołów, sani, wozów, koniczyny około centnarów 10; zaś później o godzinie 12 południowey na targowisku końskiem w Kleparzu, sprzedawane będą konie zaprzęgowe — chęć licytować maiących zaopatrzonych w gotowe pieniądze na czas i mieysce oznaczone zaprasza się.

W Krakowie dnia 26 Lipca 1830 r. Teodor *Jaworski*, kom: sąd.

Dnia 3 sierpnia r. b. z rana o godzinie 9tey odbędzie się sprzedarz przez publiczną licytacyą w domu pod N. 100 przy Krakowie na Kaźmierzu różnych ruchomości, jako to: pająka szklanego, zegarku stołowego, wanienki miedzianey, i talerzy cynowych, zaś tegoż dnia o godzinie 11tey przedpołudniem w Krakowie przy ulicy mikołayskiey Nro 682, bryczki i sanek malowanych. Chęć kupna mający w mieyscu i naterminie zgotowemi pieniądzami stanąć zechcą.

W Krakowie d. 29 lipca 1830 r. Woyciech *Dziarkowski* kom: sąd.